

Minningarorð um Hanna í Køkinum ættaður av Toftum búsitandi í Havn

føddur 13. juli 1920 deyður 7. juli 2014

"Hvat nýtt av Toftum?", var altíð fyrsti spurningur eg fekk, tá eg kom at vitja Hanna á Lágargarði. Og hesin spurningurin kom nakrar ferðir afturat, meðan vitjanin vardi.

Hansara stóri tokki til heimbygdina fjaldist ikki og hann vardi allar dagar, hóast hann búði í Havn meginpartin av livinum. Men í seinastuni kom hesin spurningurin ikki meira. Heldur ikki aðrir spurningar. Týðiligt var, at kreftirnar gingu undan, og at Hanni longdist til ein betri stað, har kreftirnar ongantíð ganga undan.

Johannes Martin Olsen varð føddur á Toftum 13. juli í 1920. Hann var yngstur av teimum níggju børnunum í Køkinum, og hann er tann seinasti, sum fer undir grønu torvu. Mamman Julia var av Kjalnesi í Kollafirði, fødd Joensen, og pápin Julius Olsen var úr Hálvdanstoft, sum er eitt av teimum heilt gomlu búplássunum á Toftum. Tey finga níggju børn - seks synir og triggjar døtur.

Julius var smiður og hann fann eina øðrvísi loysn, tá

hann og Julia skuldu seta føtur undir egið borð. Húsini í Køkinum eru sett saman av tveimum húsum. Ovari parturin stóð suður úr húsunum í Túni, og tann niðara partin, sum er tann breiðari, keypti Julius oman av Hamri. Har hevði verið køkur, og soleiðis fekk barnaheimið hjá Hanna navnið í Køkinum. Á Toftum hevur hann ikki verið nevndur annað enn Hanni í Køkinum.

Mær er sagt, at í Køkinum hjá Juliu ommusysti og Juliusi var altíð opið fyri øllum. Har samlaðust menn úr býlinginum millum áirnar, ið er tann gamli býlingurin á Toftum, um kvøldarnar at spæla kort. Og manglaði onkur maður, tók húsmóðirin Julia mangan kortini í hondina.

Hanni var einasti av beiggjunum í Køkinum, sum ongantíð fór til skips. Hann arbeiddi hjá eingilsmonnum undir krígunum. Sum tann álitandi og skikkiligi maðurin hann var, kom hann sær væl fram. Hann gjørdist høgra hond hjá Hagengaard, sum var formaður fyri at

gera barakkirnar á Toftum og á Nesi undir krígunum. Skrivstovan hjá teimum var í gomlu dansistovuni á Toftum, ið stóð tóm.

Um krígsløk fór Hanni til Havnar at arbeiða hjá Heina Johansen, róptur Heini hjá Karl hjá Vágaheina, sum hevði handil beint yvir av Føroya Banka og Frelsunarherinum. Eftir tað arbeiddi hann eitt skifti í Keyssamtøkuni.

Tað er ikki ov nógv sagt, at lívsstarvið hjá Hanna bleiv í ALV. Har arbeiddi hann saman við undangongukvinnuni Karolinu Petersen, ið vaks upp á Toftum um sama mundið sum Hanni. ALV, ið nú eitur Dugni, hevur givið mongum fólki móguleika at umskúla seg eftir sjúku, óhapp ella arðar forðingar. At hjálpa fólki, passaði eisini ógviliga væl til lyndið hjá Hanna.

Tá hann var komin til Havnar, rann skjótt saman millum Hanna og Paulu hjá skorsteinsfeidaranum. Tey vóru trímenningar, tí mammurnar, Julia og Poulina, vóru systkinabørn úr Kollafirði. Hetta bar í sær,

Heiðursfólkini Paula og Hanni eru nú bæði farin um sýn. Paula fyrri 10 árum síðani og Hanni andaðist 7. desember 2014

at ættarfólkið á Toftum ofta gisti hjá Poulinu og Óla skorsteinsfeidara, tá tey vitjaðu í Havn. Hanni búði eisini har eitt skifti, eftir at hann var komin til Havnar.

Í hovuðsstaðnum gjørdist Hanni skjótt virkin í Frelsunarherinum, sum Paula eisini hevði verið frammanundan. Í mong ár hevði hann ábyrgdina av sunnudagsskúlanum fyri tey smærru børnini, og eg havi hoyrt fleiri nevnt tann karakteristiska sandkassan, ið Hanni altíð brúkti fyri at gera biblíufráspagnina livandi fyri børnunum.

Hann spældi eisini í hornorkestrinum hjá Frelsunarherinum. Mær er sagt, at hann spældi á trummu tey fyrstu árin, men tað ið eg minnist, spældi hann horn. Tá vit í uppvøkstrinum vóru á ólavsøku og orkestrið hjá

Frelsunarherinum kom í hábærsligari skrugongu og í teirra sermerktu búnum oman á Vaglið at halda útimøti, minnst eg, at eyguni leitaðu eftir Hanna skyldmanninum, sum gekk miðskeiðis í fylginum.

Hanni og Paula bygdu sær hús við Velbastaðvegin, har Óli skorsteinsfeidarin hevði eina trøð. Her finga Paula og hini systkini grundstykki frá pápanum. Í heiminum hjá Paulu og Hanna við Velbastaðvegin vóru fólk altíð væl komin, og fleiri skifti høvdu tey skyldfólk, ið gingu í skúla ella arbeiddu í Havn, búgvandi hjá sær.

Fyri okkum var Hanni allar dagar toftamaðurin í Frelsunarherinum. Kortini gloymdi hann ongantíð kirkjuna og hann var trúliga í kirkju, tá tey vóru har inni sunnudagar. Í mínari verð er hann eitt fyrimyndarligt dømi um, at tann gamla føroyska kirkjumentanin og altjóða Frelsunarherurin væl kunnu sameinast í einum persóni.

Paula og Hanni settu barnaheimið í Køkinum í upprunaligan stand, og í mínum uppvøkstri og seinni enn tað, vóru tey rættiliga nógv har inni. Stutt er millum húsini, og tey stukku altíð inn á gólvið í okkara barnaheimi. Í norðara enda búðu omma, Karolina, og døturnar Davina og Palma. Omma var jú mostir Hanna og tað var eitt hjartaligt vinarlag millum húsini, og soleiðis kom eg at kenna heiðursfólkini Hanna og Paulu rættiliga væl.

Í dag eigur Fornminnisfelagið á staðnum húsini í Køkinum, og tey eru ein virðiligur varði um farna tíð.

Trúfesti eyðkendi Hanna allar dagar. Hann var ruddiligur og reiðiligur - eingir lepar hingu við. Harafturat kann eg nevna, at hann roykti ongantíð og smakkaði ongantíð tað váta slagðið.

Hóast Hanni viðhvørt hevði skund, eins og vit øll onnur, so hevði hann altíð tíð at prátta, tá hann møtti kenningum á gøtuni í Havn, í Toftatúni ella aðra staðni.

Hanni var allar dagar ógviliga heimkærur og vísti stórt trúfesti móti heimbygdini. Dygdur, ið eg virði høgt. Veit, at tá farið varð undir at gera flakavirki á Toftum í sekstíárunum, setti Hanni partapening í virkið. Hansara partur skuldi ikki liggja eftir, at fáa vinnuligt virksema aftur í heimbygdini. Fleiri av hansara nærmastu skyldfólki finga stóra gleði av flakavirkinum. Eitt nú arbeiddu brøðurnir Vensil og Bernhard í nógv ár á Nyki.

Paula og Hanni finga eingi børn. Men tey fostraðu upp Randi, systirdóttir Paulu, og hon hevur verið teimum ein góð og trúgv dóttir. Paula doyði fyri 10 árum síðani og vit hava øll samkenslu við tær, Randi, nú pápi tín eisini er farin. Tú hevði hann heima so leingi hann kundi, og vitjaði hann hvønn dag, eftir at hann var komin á Lágargarð at búgva. Minnini hevur tú mong um fosturforeldrini - tvey deilig menniskju, ið ríkaðu lívið hjá so mongum.

Hvíl í friði, skyldmaðurin Hanni í Køkinum!

Tórður Mikkelsen

